

PODCHODZIĆ (33) *ob impf*

Oba o jasne.

inf podchodzić (4). ◇ *praes 1 sg* podchodzę (12). ◇ *3 sg* podchodzi (3). ◇ *3 pl* podchodzą (3). ◇ *praet 3 sg m* podchodził (3). ◇ *fut 2 sg m* podchodzić będziesz (1). ◇ *imp 3 sg* niechaj podchodzi (1). ◇ *con 3 sg m* by podchodził (3). ◇ **[impers con by podchodz(o)no.]** ◇ *part praes act* podchodząc (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

1. *Oszukiwać, używać podstępów wobec kogoś; circumvenire, supplantare Vulg, PolAnt, Mącz, Cn; decipere Vulg, Mącz, Cn; fraudare Vulg, PolAnt, Cn; circumscribere Mącz, Cn; seducere Vulg, Cn; supergredi Vulg; calvere, cavillari, circumducere, dare (in deridiculum) verba, detraudare, deludere, eludere, fallere, frustrando lactare a. protrahere a. vanare, frustrare, frustrari, frustratationem dare a. inicere, fucum facere, imponere, incoliare, inducere in errorem, intervertere, ludere, obsepere, palpum obtrudere, perfabricare, pervertere artificio, tangere, vanare Cn [w tym: kogo, co (19)] (23) : Leop Ier 9/4; [Jakub] W żywoćie [w łonie matki] podchodził brátá swego/ á chodził zá páfy z Bogiem. BibRadz Os 12/3; Rozmáitým obyczáiem náfzy Krześcijanie mułieli ie [nieprzyjaciól] podchodzić/ widząc nierowny poczet przeciw łobie BielKron 460; Mącz 35d, 374d, 482c; Niewiem co to zá mądrość/ iabym rzekł iż tho ieft ószukanie/ á podchodzić tym łpołobem ludzye/ nie przyłtoi człowiekowi poczcziwemu. GórnDworz N5; BudBib Prov 26/19; WujNT Act 7/19; Przeto mowmy y o tych którzy nas záwodzą Przyjacielłtwem obłudnym: y ták nas podchodzą. KlonWor 54, 58; [A napierwey fię o to łtárác będą/ [...] áby vbogich dla tego/ że fię bronić nie mogą/ nie podchodzono CiceroKosz 139].*

podchodzić przez co (2): A toć powiedam/ áby was nikt nie podchodził przez wyłtáwną mowę. WujNT Col 2/4, Col 2/18.

podchodzić czym (3): BibRadz Os 11/12; A czynią to dziwnym niewłtydem Nowokrzceńcy/ którzy nawięcey tym dowodem ludzye prołte [...] podchodzą/ áby ie ták od zborow prawdziwych oderwáli. RejPosRozpr b3. Cf »fortelem podchodzić«.

podchodzić w czym (4): Leop Eccle 4/8; A ták teraz przyłięfz mi tu przez Bogá/ iż mię w niczym podchodzić nie będzięfz [si mentitus fueris mihi] BibRadz Gen 21/23; Mącz 302d; RejPosWstaw [21²]v.

Zwroty: »fortelem podchodzić« (1): Kto łtuka/ ábo kupnem/ ná wrzędy wchodził; A tym Rzeczpołpolitą fortelem podchodził: Ten bywał práwnie karan od Rzymiánow onych KlonWor 16.

»zdradliwie podchodzić« (1): Wiecie ktore rołkazania dálichmy wam [...] / áby żaden nie vćifkał áni zdradliwie podchodził w żadney łprawie brátá swego. RejPosWstaw [21²]v.

Szereg: »nie podchodzić ani oszukiwać« (1): Abowiem táć ieft wola Boża/ [...] á żeby kto nie podchodził/ áni ószukiwał [ne quis supergrediatur neque circumveniat] w łprawie brátá swego WujNT 1.Thess 4/6.

W przen (2) : Ktory podchodzi łprawiedliwe ná złey drodze/ w zátráceniu łwym vpádnie Leop Prov 28/10, Eccle 4/8.

Przen (1) : ábowiem ták łą sfálłzowane łmyłfi [!] náłze/ iż teź wielekróć podchodzą y wywráczáią rozłádek/ á baczenie. GórnDworz H6.

2. *Zbliżać się* (4) :

a. *Zbliżać się idąc; succedere, suggredi Calep, Cn; subire Cn (2)* : Suggredior – Czicho podchodzę. *Calep* 1027b, 1023b.

b. *Podpływać (2)* :

α. *Zbliżać się płynąc [pod co] (1)* : (*nagł*) Wyzymir wnuk Lechow. (–) Nie wydał y ten cnych przodkow Słowiánńkich W męftwie, doftáiąc flawy [!] w grunćiech Duńńkich. Podchodząc morzem pod krolewńkie boki *KlonKr Av*.

β. *Podmywać brzegi (1)* : Sublabor, Podchodzę/ podćiekam/ podrywam. *Mącz* 180d.

3. *Wchodzić pod coś; subire Mącz, Calep, Cn; subrepere Calep (5)* : Subeo – Podchodzę. *Calep* [1016]a, [1019]b.

podchodzić co (1): Cantherius [...] Est etiam ordo vinearum cum hastilibus in terram desixis singulae transversae [...]. Rofztowanie álbo podtykánie winnic/ w obyczay pokliatu/ ták że ye podchodzyć może. *Mącz* 34b.

podchodzić pod kogo, pod co (2): sub iugum mittere exercitum, Woisko nieprzyacielskie pod tákowe yármzo álbo ízubienicę ym ku lekkoścy kázác podchodzić *Mącz* 177a, 105d.

4. *Napadać (1)* : Insector, Przenáśladuyę/ Podchodzę *Mącz* 385d.

Synonimy: **1.** *omyłać, oszukawać, oszukiwać, zdradzać, zwodzić*; **2.** *podmykać się, przybliżyć się, zbliżyć się*; **b.β.** *podciekać*; **3.** *podmykać się*; **4.** *najeżdżać, napadać*.

Formacje współrdzenne cf CHODZIĆ.

Cf **PODCHODZĄCY**

AW, KW